

2022

MEMÒRIA D'ACTIVITATS

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ: 1
2. QUI SOM?: 2
3. COMISSIONS DE TREBALL I ORGANITZACIÓ:
3
4. QUÈ FEM?: 5
5. PRIORITATS TRANSVERSALS: 8
6. PROJECTES: 9
7. CONCLUSIÓ: 29

INTRODUCCIÓ

Aquesta memòria d'activitats en relació als projectes duts a terme per l'Institut de les Desigualtats, pretèn donar una pinzellada de la nostra missió, de la nostra organització i del treball que hem estat desenvolupant en els últims anys.

Esperem que aquest document mostri el nostre compromís en la lluita contra qualsevol desigualtat des d'una perspectiva tant local com internacional. Per aquest motiu, primerament presentarem qui som, què fem en relació a les nostres prioritats transversals, com el nostre treball està organitzat, quins són els nostres objectius, per finalment presentar els projectes que hem conclòs al 2022 i els que hem començat durant aquell any i que encara estan en curs.

QUI SOM?

L'**Institut de les Desigualtats** (l'*Institut* o *ID*, d'ara endavant), és una organització sense ànim de lucre assentada a Barcelona, però amb una perspectiva internacional, que va ser fundada al 2003. En aquests quasi 20 anys de treball, hem desenvolupat molts projectes en diferents marcs per tal d'investigar i denunciar desigualtats geogràfiques, socioeconòmiques i de gènere, així com pensar, proposar i implementar alternatives i accions, des de l'esfera comunitària i universitària per tal de reduir-les o minimitzar els seus efectes.

Aquesta és la gent que fa aquest treball possible :

Junta directiva

- Laura Guisasola
- Medhat Thabet Abomailek
- Olga Dern

Coordinació tècnica

- Roger Grasas (Administrator)
- Anna Rius (Responsable de projectes)
- Clara Esparza Mengual
- Victoria Muñoz

Comunicació i imatge

- Mireia Comas
- Marc Castellet
- Roger Grasas

Projectes de recerca

- Laura Guisasola
- Corina Tulbure
- Anna Rius
- Victoria Muñoz

Projectes d'incidència

- Imma Sañé
- Corina Tulbure

Equip d'Àfrica

- Marcel Monteil

Equip d'Amèrica Llatina

- Astrid Villalobos

COMISSIONS DE TREBALL I ORGANITZACIÓ

La seu de l'Institut està ubicada a Barcelona i està constituïda majoritàriament per activistes provinents dels moviments socials així com investigadores i persones vinculades amb el món universitari.

Les línies de treball de l'ID i el control de la gestió es realitzen a través de la Junta Directiva que es reuneix de manera periòdica per promoure els projectes i avaluar l'acompliment amb els seus principis i línies de treball.

Compta amb **5 grups estables de treball** o comissions que són:

1. **Comunicació i xarxes:** conformat per expertes en imatge (fotògrafs i càmeres), xarxes socials, programació, periodisme, disseny, comunicació i màrqueting; té com a objectiu aconseguir impacte de les temàtiques treballades i les denúncies realitzades.
2. **Recerca i incidència:** proposa les investigacions per tal d'estudiar les desigualtats, plasmar les vulneracions i proporcionar la informació necessària per a la incidència, la millora de les polítiques públiques i la presa de decisions, i prioritzacions de treball. Està conformat per professores universitàries o investigadores doctores, així com experts en xarxes i avaluació. Els camps d'expertesa són les desigualtats socials, les desigualtats en salut, els processos migratoris i fronteres, la islamofòbia, les desigualtats de gènere, les violències masclistes, la salut ambiental, processos d'avaluació i consens, entre altres.
3. **Projectes d'incidència:** es centra actualment en els projectes contra la islamofòbia i el racisme, així com la coherència de polítiques públiques per reduir les desigualtats amb èmfasis en la salut ambiental. Coordina la XACIR (Xarxa Contra la Islamofòbia i els racisme). Està conformat per un grup estable de 12 persones que es reuneixen de manera mensual i coordinen les activitats dels projectes d'educació pel Desenvolupament i la Coherència de Polítiques.

4. **Internacional:** gestiona els projectes internacionals de l'entitat. Està conformat per un equip tècnic professionalitzat, a més de personal voluntari que participa en els diversos projectes a Senegal, Palestina i Colòmbia. Compta amb expertes en cooperació pel desenvolupament, a més d'expertes en salut i violències.

5. **Desigualtats de gènere i feminismes:** transversalitza la mirada de gènere i feminista en totes les activitats que desenvolupa l'ID a través de la participació i incorporació dels aprenentatges i preocupacions dels moviments feministes, en els que es participa. Almenys una persona de la comissió de gènere forma part de tots els subgrups de treball. Totes les persones tècniques contractades per l'entitat tenen formació i experiència laboral en projectes sobre gènere i DH.

QUÈ FEM?

Desenvolupem el nostre treball a partir de les següents línies de treball:

- **DESIGUALTAT DE GÈNERE I SUPORT ALS FEMINISMES**

Les desigualtats de gènere són causades pel masclisme i el patriarcat, i suposen una vulneració dels drets humans de les dones amb conseqüències insuportables per les societats, com ara la mort de milers de dones cada any. En aquest sentit, l'Institut treballa en projectes que promouen la denúncia de les vulneracions de drets i el suport a l'increment de capacitats organitzatives dels moviments de dones i feministes, foment de polítiques i reconeixement del lideratge per tal de reduir les vulneracions denunciades. Cal introduir accions específiques per tal de reconèixer la diversitat dels col·lectius de dones i les seves interseccionalitats en quant a classe social, estatus legal, diversitat sexual, origen, religió o discapacitat.

- **DEFENSA DELS DRETS HUMANS I DE LA JUSTÍCIA AMBIENTAL**

Per la defensa dels drets humans és imprescindible donar veu als col·lectius vulnerats i promoure una participació efectiva de les comunitats en la presa de les decisions que els concerneixen a nivell col·lectiu i com individus. Els processos han de promoure processos individuals i col·lectius que permetin expressar les vulneracions més sentides, explorar les opcions de canvi i transformar-les en activitats i resultats desitjats. Un treball d'acompanyament per fer arribar la veu d'aquests col·lectius, moltes vegades, silenciada, a les associacions i sobretot a les institucions que els han d'assegurar els seus drets serà fonamental. Des de la convicció que el protagonisme dels col·lectius vulnerats en les accions és la base per a l'èxit dels projectes i la generació de canvis perdurables, l'Institut incorpora aquest component com a base fonamental en tots els seus projectes.

Treballem per una justícia ambiental, que afavoreixi l'accés just i equitatiu a béns o serveis ambientals i que promogui que tota persona, independentment del seu origen o situació socioeconòmica, tingui dret a una qualitat de vida ambiental (aigua i aire nets, gestió eficient de residus, etc.) i assumeixi les seves responsabilitats envers els impactes ambientals generats per la seva manera de viure. En especial, treballem per visualitzar i minimitzar les conseqüències en la salut de les persones associades a les desigualtats en la qualitat de vida ambiental.

- **DESIGUALTATS EN SALUT**

Les desigualtats socials en salut són aquelles diferències en salut sistemàtiques, produïdes socialment i injustes (Whitehead, M). Són un factor important en l'estudi de la desigualtat i la defensa dels drets humans perquè "no hi ha pitjor desigualtat que saber que moriràs abans perquè ets pobre" (Dobson, F). La Comissió sobre la reducció de les desigualtats socials en salut a Espanya identifica les següents dimensions de la desigualtat: edat, ètnia, estatus social, sexe i territori. Aquestes dimensions estan relacionades amb la discriminació i amb el poder, el prestigi i l'accés als recursos. Els determinants socials afecten de forma diferent la salut de les persones respecte a aquestes dimensions de desigualtat. L'estudi de les desigualtats en salut permet mesurar l'incompliment del dret humà a la salut i la no discriminació i, en segon lloc, determinar estratègies per reduir l'excés de mortalitat, discapacitat i morbiditat en grups vulnerables. És essencial comprendre els mecanismes i determinants socials implicats, ja que les desigualtats es produeixen socialment i, per tant, no són fixes o inevitables, sinó que són susceptibles d'alteració.

La vulneració dels drets ambientals provoca grans desigualtats en la salut de les comunitats. Aquestes desigualtats són poc estudiades i que provoquen unes càrregues de malaltia i discapacitat importants. Les decisions en la gestió de les polítiques ambientals són clau per minimitzar aquests efectes. Cal promoure polítiques de justícia global que no malmetin el nostre entorn, tant a Catalunya com en els països empobrits.

- **LLUITA CONTRA LA ISLAMOFÒBIA I EL RACISME**

La islamofòbia i el racisme és un fenomen en augment, incrementat per l'aparició i consolidació de noves forces polítiques d'extrema dreta amb relats clarament racistes i islamòfobs que normalitzen un discurs discriminatori que intensifica tensions entre comunitats, legitima delictes d'odi contra individus, polítiques internacionals genocides i altera els nostres ideals de pau i convivència. El dret a la llibertat religiosa és un dret fonamental reconegut en la DUDH, la Constitució Espanyola (1978) i ratificat mitjançant la Llei Orgànica de Llibertat Religiosa (1980) i els acords del 1992. Cal que els TO protegeixin i garanteixin aquest dret. No obstant, les persones musulmanes pateixen una islamofòbia institucional poc denunciada i molt poc conscient especialment en el sistema educatiu, com a resultat del discurs hegemònic de l'alterització. Les dones musulmanes viuen la islamofòbia des de la mirada paternalista i racista per part de la població i governs occidentals tant en els seus països d'origen, com quan migren a països occidentals. A aquestes dones se'ls hi denega el dret al tracte digne, a triar la religió que volen, a la llibertat de vestiment i d'expressió, entre d'altres i rarament gaudeixen del dret a la protecció contra les discriminacions que pateixen.

PRIORITATS TRANSVERSALS

En relació a les nostres línies de treball, prioritzem els següents grups d'activitats

- **ART CONTRA LES DESIGUALTATS**

L'art, és una forma d'expressió universal, ja que podem trobar-la en qualsevol cultura del món amb independència dels seus valors, idioma, creences, normes, costums o situació econòmica. D'aquesta manera, a través del llenguatge artístic podem fer visibles i transmetre les idees, emocions i sentiments que tots podem entendre i que poden generar nous consensos i aproximacions. Tot i que en l'art poden existir certes normes hegemòniques imposades en cada cultura i època que determinen el moviment artístic i estil a què pertanyen, és també essencial en ell mateix la capacitat de resistència, intencionalitat i transformació. És per tot això que a través dels seus projectes l'Institut explora la capacitat de la creació artística com a mitjà expressiu que fomenta espais crítics i de disconformitat a l'hora que genera noves legitimitats, concòrdies i pactes.

- **INNOVACIÓ, INVESTIGACIÓ I UNIVERSITATS AL SERVEI DE LES PERSONES PER REDUIR LES DESIGUALTATS**

L'Institut transversalitza en els seus projectes la recerca i utilització d'eines d'anàlisi científiques, tant qualitatives com quantitatives, per tal de dotar les seves estratègies de treball de bases rigoroses i basades en l'evidència. Per tal efecte, la conducció de processos de consens i decisió, es basa en la cerca de la millor evidència disponible i la decisió informada per part dels agents que hi intervenen. L'Institut es proposa reflexionar sobre el paper actual de les universitats, els centres de recerca i el seu entorn en la denúncia i reflexió sobre les principals causes de les desigualtats que afecten a la gent i quins haurien de ser els canvis per aconseguir un paper més rellevant i actiu de l'entorn universitari i científic per la disminució de les desigualtats tot proposant models de innovació, recerca i universitats al servei de les persones.

PROJECTES

5.1. Projectes acabats al 2022

Projectes de cooperació

- ***Dones lliures de violències masclistas a Kaolack***

Informació tècnica

Consorti: Associació Catalana per al Desenvolupament i la Cooperació, *Association de Femmes Sénégalaises* (Associació de Dones Senegaleses)

Finançador: Agència Catalana de Cooperació - Generalitat de Catalunya

Dates: Març 2021 - Setembre 2022

Informació del projecte

Les dones del Senegal no poden exercir el dret a la igualtat i a una vida lliure de violència, ja que el 60% pateixen violència en l'àmbit de la parella i les taxes d'ocupació són molt inferiors a les dels homes.

Tot i la importància de la prevenció, la situació a què s'enfronten les supervivents exigeix accions concretes per recolzar-les. Les dones supervivents de la violència masclista sovint són repudiades per les seves famílies, es queden sense llar i sense ingressos. Hi ha experiències reeixides entre les associacions de dones senegaleses quant a formació en drets i activitats productives que han contribuït a empoderar-les per reclamar els seus drets.

Aquestes formacions poden ser un primer pas perquè les supervivents surtin de situacions de violència i exerceixin els seus drets socioeconòmics i laborals. Tot i que hi ha moltes altres necessitats, com ara la formació i la salut, que pateixen aquestes dones, es dóna prioritat al foment de les capacitats productives com a primer pas per recuperar el benestar i l'autoestima de les dones i els seus fills.

El projecte proposa l'habilitació de la casa d'acollida per a la formació de les dones en l'exercici dels seus drets i la seva alfabetització, ja que hauran de superar la situació de discriminació i violència a la qual s'han vist sotmeses. A més, s'equiparà la casa perquè es puguin formar en oficis de transformació de productes de fàcil accés en què hi ha experiència provada de la seva viabilitat i oportunitat de negoci.

Kaolack és l'únic centre d'acollida del país per a dones supervivents de la violència masclista. Tot i això, no està equipat per a l'acollida de dones ni per a la seva reinserció sociolaboral. Aquestes dones solen anar acompanyades de nens que, quan arriben al centre, es queden sense escolaritzar a causa de la precarietat de la situació. La dotació del centre dels serveis mínims per garantir una estada adequada i la recuperació de les dones.

Tot i que les institucions han començat a sensibilitzar sobre el problema, la violència contra les dones continua sent en gran mesura invisible. Hi ha associacions de dones que treballen en la defensa dels drets de les dones, però continuen sent molt invisibles i el seu discurs és feble.

A més, persisteixen els tabús i la culpabilització de les víctimes. En aquest context, és essencial sensibilitzar l'opinió pública sobre l'existència de la violència masclista per reduir-ne la incidència. També és important iniciar la creació d'un discurs consensuat per part de les entitats implicades en l'atenció a les supervivents. Tot i que el municipi de Kaolack és conscient del problema, es tracta d'una àrea de treball nova, on compten amb pressupostos i coneixements tècnics limitats. A nivell nacional, hi ha lleis que protegeixen les dones, però no s'apliquen. Per això, el projecte pretén iniciar la incidència en la mobilització de les autoritats locals i en la formació de tècnics de serveis socials per construir un municipi lliure de violència contra les dones, deixant la capacitat instal·lada al municipi i no centrant els seus esforços inicials en l'àmbit ministerial.

El projecte cerca generar i implementar estratègies de promoció econòmica, sensibilització i empoderament en drets a través de noves activitats d'impacte comprovat, amb èmfasi en l'enfortiment de l'alberg de dones. Un cop finalitzat el projecte, s'haurà creat capacitat instal·lada al refugi i coneixements per gestionar activitats de formació professional i microempreses. A més, podrà oferir alternatives sostenibles per promoure la independència econòmica de les dones, ja que comptarà amb personal capacitat i espais adequats i equipats, a través de la seva escola taller per a capacitació i passanties. El projecte és una primera experiència al país. Els resultats d'aquest estudi ajudaran a orientar les accions de futurs projectes d'acollida.

- ***Governança migratòria, Drets Humans i retorn de les persones senegaleses***

Informació tècnica

Consorti: *Forum Social Sénégalais* (Fòrum Social Senegalès)

Finançador(s): Fons Català de Cooperació, Ajuntament de Cerdanyola

Dates: Octubre 2021 - Setembre 2022

Informació del projecte

El projecte pretenia promoure les capacitats i oportunitats de les dones retornades del seu procés migratori, a través del relat del fenomen de retorn migratori al Senegal i a partir dels testimonis de les mateixes dones. Les activitats del propi projecte s'han focalitzat en la recollida dels testimonis de les dones travessades per les experiències i per la problemàtica que suposa el fet de migrar, que ha estat recollit a través d'un reportatge fotogràfic i una peça audiovisual, realitzats en el marc del present projecte per part d'un equip de professionals del sector audiovisual.

El projecte ha contribuït en gran mesura a l'objectiu general formulat en un inici ("Contribuir a reduir les vulneracions de drets de les dones senegaleses en el procés migratori i en el retorn, forçat o voluntari"), ja que, a través del treball de sensibilització i educació per la Justícia Global, es percep un apropament de la societat receptora d'aquestes activitats a la problemàtica. La peça audiovisual ha estat projectada i difosa a Dakar, al Senegal, així com també a Catalunya, a partir de la seva difusió a les xarxes socials i també la seva projecció a través d'una exposició fotogràfica que es realitzarà a les instal·lacions del metro de Barcelona el proper mes de juny (fora del període d'execució del present projecte).

De la mateixa manera, la implicació de les pròpies protagonistes, però també beneficiàries, del projecte ha promogut una major coneixença de la problemàtica i un apropament d'aquestes dones amb els seus entorns i societats més propers, a través de l'exposició dels seus testimonis i les problemàtiques i violències a les que s'enfronten.

- ***Dones lidereses a Dakar***

Informació tècnica

Finançador: Ajuntament de Terrassa

Dates: Agost 2021 - Setembre 2022

Informació del projecte

El projecte sorgeix de la xarxa de drets sexuals i reproductius a la ciutat de Dakar constituïda en un projecte executat per l'ID i finançat per la cooperació catalana (2019) en la que s'identifica la necessitat de proposar un suport a les lideresses locals per la feminització de les polítiques.

Juntament amb l'Associació feminista Siggil Jigéen (contrapart) i s'estableix un corsorci de col·laboració entre la Mairie de Dakar i les communes de districtes de Sicap Mermoz i Diepel Derkle, i amb la participació destacada de la Plataforma Feminista "Enough is enough" i Femmes Juristes de Senegal es preten realitzar un suport per Feminitzar les polítiques locals a la municipalitat de Dakar.

Les activitats han estat encaminades a la formació en lideratge, tècniques de comunicació i gestió de projectes d'un grup de lideresses electes i activistes dels departaments de Sicap Mermoz i Diepel Derkle i l'enxarxament entre elles. A més s'han generat dos processos, un a cada barri, per tal de que les organitzacions comunicaries prioritzin i executin juntament amb les electes dues propostes. D'aquesta manera es preten dotar els districtes d'organs de consens per la proposta i execució de les propostes de feminització de les polítiques locals. A més, es generarà un procés de búsqueda de propostes d'innovació social a través de l'intercanvi amb grups feministes terrassencs i electes.

- ***Feminització de la política local a Dakar***

Informació tècnica

Consorti: Xarxa Siggil Jiggen

Finançador: Ajuntament de Barcelona

Dates: Octubre 2020 - Juny 2022

Informació del projecte

Tot plegat, el projecte ha aconseguit reforçar les capacitats de lideratge de més de 30 dones i més de 25 joves activistes de Dakar, que han participat en totes les activitats de formació, impacte i promoció del canvi de comportament.

Gràcies a aquest projecte, també ha estat possible sensibilitzar sobre la violència i les situacions de masclisme a la política local i crear un comitè de seguiment per respondre a aquests casos.

A més, s'ha proporcionat formació en lideratge i comunicació als membres del grup d'anàlisi local i s'ha impartit a més de 30 participants una formació sobre activisme feminista, transversalitat de gènere i com passar de l'anàlisi i l'assoliment de la paritat a la realitat de la feminització de la política.

També s'ha creat un “mapeig de la violència”, una primera iniciativa innovadora. Es tracta d'una eina en forma de formulari que permet denunciar les zones i formes de violència masclista als municipis de Dakar i els seus voltants. Es va elaborar mitjançant enquestes tots els socis del projecte i en línia, supervisades per les dones escollides, joves activistes de Dafadoye i tècnics d'AJS, la Xarxa Sigill Jigeen i l'Institut per a les Desigualtats.

Més de 105 persones van participar a les enquestes i grups focals, i l'anàlisi final va anar a càrrec d'un professor de sociologia i antropologia de la Universitat de Ziguinchor. Els resultats d'aquest treball es van presentar el juny del 2022 al Fòrum Internacional sobre Violència de Gènere de Dakar, en presència de 69 persones i un centenar que els van seguir per Internet.

A més, s'ha consolidat una xarxa de dones capdavanteres i joves activistes a Dafadoye, amb l'elaboració de principis, un pla de treball i la definició d'objectius a curt i mitjà termini. Les activitats de la xarxa han estat supervisades mitjançant reunions bimensuals i una avaluació continuada dels avenços.

Other projects

- ***Dones lliures d'islamofòbia i racismes: deconstruint blanquituds***

Informació tècnica

Consorti: Associació Catalana per al Desenvolupament i la Cooperació

Finançador: Agència Catalana de Cooperació - Generalitat de Catalunya

Dates: Maig 2021 - Setembre 2022

Informació del projecte

El projecte pretén denunciar i generar alternatives a la construcció colonial, racista i islamòfoba de la blancor a través de la mirada de dones racialitzades i/o llegides com a musulmanes pel dret a una vida lliure de racisme, islamofòbia i masclisme. La construcció de la blanquitud davant els subjectes racialitzats, o llegits com a musulmans, és també una estratègia racista que busca l'alteració de trets suposadament externs i estrangers davant d'una Europa suposadament blanca, racional i cristiana per construir un ordre basat en la desigualtat no només de classe sinó també de gènere i raça. Davant els subjectes racialitzats, o llegits com a musulmans, és també una estratègia racista que busca l'alteració de trets suposadament externs i estrangers davant d'una Europa suposadament blanca, racional i cristiana per construir un ordre basat en la desigualtat no només de classe sinó també de gènere i raça.

En aquesta alterització, el subjecte de la dona racialitzada i/ llegida com a musulmana també és construït atribuint-li els estereotips de submissió, incapacitat, desvalorització i estranyesa. Aquesta alteració de la no-blanquitud permet als estats membres de la Europa Fortalesa desenvolupar polítiques frontereres i internes que condemnen a milers de persones a morir en el procés migratori, a malviure un cop arribades, a treballs productius i reproductius mal remunerats, moltes vegades en situacions de nova esclavitud, o patir trajectòries vitals d'exclusió malgrat haver nascut a Europa.

Es proposava assolir-ho a través de dos blocs d'activitats que acompanyin el cicle del projecte; un primer bloc per a l'enfortiment de capacitats, el treball en xarxa, la visibilització i la denúncia de les violacions, i un segon bloc per a la consolidació d'aprenentatges, la generació d'una narrativa, eines d'incidència, enfortiment polític i alternatives de canvi.

Les activitats del primer bloc parteixen d'un procés intern de revisió dels significats de l'activisme per a les dones, i especialment per a les dones racialitzades i/o llegides com a musulmanes, i la precarietat que els afecta. Els objectius proposats pel projecte requereixen un alt grau de resiliència, ja que les violacions i les discriminacions que denuncien són freqüents i generalitzades. Per això, es proposen un conjunt d'activitats encaminades a proporcionar eines i desenvolupar capacitats (incidència en xarxes, capacitat de recerca, etc.) a la xarxa.

El desconeixement habitual dels grans noms dels feminismes no blancs i la invisibilització dels seus líders motiva dues propostes: #ReinasDeAfricaAFK i l'elaboració d'un Catàleg sobre les principals veus dels feminismes no blancs, amb la participació de les entitats internacionals de la xarxa . L'existència de fronteres interiors i exteriors que vulneren els drets de les dones musulmanes i/o racialitzades seria denunciada a través de la recollida de testimonis de dones temporeres de Lleida que constituïran l'argumentació d'unes xerrades sobre ecofeminisme (qui preserva la nostra sobirania alimentària posant els nostres cossos) que complementaran l'exposició *Resistències de dones a Frontera*. El coneixement generat es compartiria a través de la cinquena edició del Cicle de seminaris Dones lliures d'islamofòbia i racisme sobre Deconstruint la blanquitud, com a altaveu més potent de la xarxa. La permeabilització de discursos entre moviments feministes es treballarà en el marc del Fòrum contra la Violència de Gènere i els espais de trobada internacional de feminismes. El coneixement generat.

Un segon bloc treballarà per generar eines d'incidència i alternatives de canvi. I en aquest àmbit s'acompanyarà un cicle de debats on les lluites, els sabers i les pràctiques de les dones musulmanes i/o racialitzades seran la força de transformació del moment actual. L'objectiu és construir, de manera compartida i a través dels diàlegs establerts, propostes de lluita i alternatives de canvi. Per tal d'obtenir eines per a una relectura no blancocèntrica i no xovinista de la memòria de les lluites socials a Catalunya, es duria a terme un procés de recerca-acció visibilitzant el paper de les dones llegides com a musulmanes, migrants i/o racialitzades, i es proposaran dones per als nomenclàtors de les ciutats.

Un àmbit de precarietat i vulneració de drets àmpliament denunciat per les dones que es llegeixen com a musulmanes i/o racialitzades és el laboral. I la necessitat implementar mesures és urgent. Un àmbit laboral poc habitual és el de les empreses, que són agents molt importants al procés. El projecte oferirà un catàleg de serveis a les empreses per impulsar processos de canvi. L'equip de promoció de la xarxa dedicarà els esforços a aconseguir canvis urgents i necessaris.

- ***Islamofòbia amb ulls de dona***

Informació tècnica

Consorti: Joventut Multicultural Musulmana

Finançador: Ajuntament de Barcelona

Dates: Maig 2021 - Setembre 2022

Informació del projecte

La islamofòbia és un fenomen creixent i els discursos islamòfobs i masclistes guanyen legitimitat a l'opinió pública. Les polítiques islamòfobes i injustes fan que es vulneri el dret de les dones musulmanes a migrar i a una vida lliure de violència, tant als conflictes als països d'origen, a les rutes migratòries, a Barcelona i al retorn. El projecte pretenia posar en xarxa la resistència de les dones musulmanes des de diversos àmbits i posicions per generar eines d'incidència que mesurin i visibilitzin les vulneracions i generin alternatives de canvi.

La proposta sorgeix d'un procés de 5 anys en què s'ha creat una xarxa d'actors i actores contra la islamofòbia amb mirada de dona. La proposta conté tres etapes estratègiques que pretenen consolidar una xarxa internacional, crear una eina i un espai de denúncia de casos, incrementar l'agenda conjunta entre els col·lectius de dones i les diferents plataformes de defensa dels drets dels migrants, crear coneixement conjunt a partir del cicle de seminaris, dotar TO d'eines i recomanacions legals per a la no discriminació laboral de les dones musulmanes, i promoure l'adopció de mesures a les institucions catalanes.

5.2. Projectes començats al 2022 i que continuen en curs

Projectes de cooperació

- ***Governança migratòria, drets humans i retorn de les dones senegaleses***

Informació tècnica

Consorti: *Forum social sénégalaise* (Fòrum Social Senegalès)

Finançador(s): Fons Català per la Cooperació, Ajuntament de Cerdanyola

Dates: Setembre 2022 - Agost 2023

Informació del projecte

El projecte pretén fomentar les capacitats productives i les oportunitats de les dones que tornen de la immigració, sensibilitzant la població a través del teatre fòrum per a la seva integració social i professional. Posteriorment, se les formarà en drets de la dona, reinserció social i desenvolupament d'activitats generadores d'ingressos. A més, s'implicarà els líders comunitaris en la defensa dels drets de les dones retornades i en la necessitat de treballar per no discriminar-los.

Se celebrarà a Cerdanyola una jornada d'intercanvi amb dones immigrants i organitzacions de dones de Catalunya. Com a complement al treball comunitari amb el col·lectiu de dones immigrants i refugiades al Senegal, un equip de tècnics i professionals del sector audiovisual produirà i editarà un vídeo documental on s'exposaran els problemes, riscos i vulneracions de drets que pateixen aquestes dones. Aquestes situacions d'injustícia social seran documentades i visibilitzades en les diferents etapes; tant en les perilloses travesses migratòries a mar obert, com en les estades als països del Nord (moltes vegades en camps de migrants sense les mínimes condicions d'higiene i salubritat) i també molt especialment en les seves deportacions o en els efectes socials i estigmatització posteriors que pateixen quan són retornades a les poblacions d'origen. També es realitzarà un treball fotogràfic on, a partir de l'experiència de quatre dones vinculades a processos migratoris, es documentarà la problemàtica de les rutes i travesses entre Àfrica Occidental i les costes de les Canàries. Partint del cas concret de Kayar, poble pesquer al nord de Dakar i principal port de sortida dels migrants cap a les Canàries, el fotoreportatge posarà de manifest la precària situació dels migrants retinguts a les Canàries. Aquest arxipèlag s'ha convertit en el punt d'entrada principal dels migrants procedents de l'Àfrica Occidental des que el govern marroquí va tancar les fronteres, augmentant així les taxes de mortalitat a causa del perill de la travessia marítima. El treball també reconstruirà, a partir dels quatre testimonis esmentats, les experiències i les violacions de drets patides per aquestes dones o les seves famílies.

- ***Feminització de les polítiques locals a Dakar***

Informació tècnica

Consortci: *Association des Juristes Sénégalais* (Associació de Juristes Senegalesos), Xarxa Siggil Jiggen, *Forum Social Sénégalaise* (Fòrum social senegalès), col·lectiu Dafadoy

Finançador: Ajuntament de Barcelona

Dates: Gener 2022 - Novembre 2024

Informació del projecte

Juntament amb les associacions feministes Siggil Jigéen i 9 municipis de Dakar (comunes), es consolida el consorci d'un projecte anterior que va finalitzar el 2021 per feminitzar les polítiques locals al municipi de Dakar. Les activitats s'han dirigit a generar canvis estructurals i desenvolupament de capacitats que permetin la implementació de polítiques de feminització al municipi. Es proposa la constitució d'una unitat de gènere, la creació d'un pla de gènere, l'establiment de mecanismes de participació a cada municipi i la consolidació d'un curs d'especialització per enfortir les capacitats de dones electes, tècniques, activistes i joves. A més, es generen alternatives de canvi mitjançant conferències i intercanvis sobre innovació en polítiques feministes, activitats de difusió i construcció d'un imaginari feminista jove amb la consolidació del premi a la il·lustració i el suport a la descentralització d'activitats per a les campanyes del 25N amb el seguiment i suport del consorci local i la recollida sostinguda de discriminacions a través del Mapa Focus del masclisme a Dakar (online).

- **La factura de l'aigua a Barcelona vulnera la salut al Sud Global**

Informació tècnica

Consorti: Enginyers Sense Fronteres

Finançador: Ajuntament de Barcelona

Dates: Gener 2022 - Novembre 2024

Informació del projecte

El projecte pretén construir processos de canvi per reduir els impactes negatius sobre el medi ambient i la salut de la població de les empreses transnacionals de l'aigua al Sud Global. Ho fa dotant el procés de canvi de ferramentes tècniques i polítiques, generant coneixement i promovent la incidència activista i ciutadana. Per fer-ho, es faran i presentaran dues investigacions sobre els impactes en la salut de les violacions del dret a l'aigua i, en concret, els generats per les ETN que presten serveis a la ciutat de Barcelona. El coneixement de les dones activistes es recollirà a través d'una exposició i el de les associacions activistes sobre la coherència de les polítiques de l'aigua es recollirà a través d'un taller i es proposarà un document de consens sobre estratègies prioritàries i eines legals, com a instruccions tècniques. Les eines es presentaran mitjançant una estratègia de promoció tant als càrrecs electes com als tècnics de l'administració local i metropolitana. Totes les accions es gestionaran mitjançant una xarxa d'organitzacions Nord-Sud iniciada en un projecte anterior, que posarà en xarxa les resistències construint una agenda i un coneixement compartits i reforçant els canals i els continguts de difusió i sensibilització. I finalment, s'informarà i s'avaluarà al seu lloc a través de tallers, documents i activitats de rendició de comptes. activitats de rendició de comptes.

Other projects

- ***Islamofòbia amb ulls de dones***

Informació tècnica

Finançador: Ajuntament de Barcelona

Dates: Gener 2022 - Novembre 2024

Informació del projecte

La islamofòbia és un fenomen creixent i els discursos islamòfobs i sexistes guanyen legitimitat a l'opinió pública. Les polítiques islamòfobes i injustes fan que es vulneri el dret de les dones musulmanes a migrar i a una vida lliure de violència, tant als conflictes als països d'origen, a les rutes migratòries, a Barcelona i al seu retorn. L'objectiu del projecte és enredar la resistència de les dones musulmanes des de diferents àmbits i posicions per generar eines d'incidència que mesurin i visibilitzin les violacions i generin alternatives de canvi.

La proposta sorgeix d'un procés de 5 anys en què s'ha creat una xarxa d'actors contra la islamofòbia amb ulls de dona. La proposta conté tres etapes estratègiques que pretenen consolidar una xarxa internacional, crear una eina i un espai de denúncia de casos, incrementar l'agenda conjunta entre els col·lectius de dones i les diferents plataformes de defensa dels drets dels migrants, crear coneixement conjunt partir del cicle de seminaris, dotar els tribunals d'eines i recomanacions legals per a la no discriminació laboral de les dones musulmanes i promoure l'adopció de mesures a les institucions catalanes.

- **Deconstruint blanquituds: Dones lliures d'islamofòbia i racismes**

Informació tècnica

Consorti: Garrigues Cooperació

Finançador: Agència Catalana de Cooperació - Generalitat de Catalunya

Dates: Gener 2022 - Novembre 2024

Informació del projecte

L'objectiu general del projecte és denunciar i generar alternatives a la construcció colonial, racista i islamòfoba de la blancor a través de la mirada de dones racialitzades i/o llegides com a musulmanes per garantir el seu dret a una vida lliure de racisme, islamofòbia i com a musulmanes per garantir el dret a una vida lliure de racisme, islamofòbia i masclisme. En concret, pretén "Augmentar la capacitat de permeabilitzar discursos, denunciant la vulneració de drets, generant evidències i incidència de les dones activistes, racialitzades i/o llegides com a musulmanes a través de processos de defensa, protecció, garantia i exercici de vides lliures de racisme, racialització i masclisme lliures de racisme i islamofòbia, especialment pel que fa als drets de refugi i migració, laborals, educatius i mediambientals, així com pel que fa als drets laborals, educatius, mediambientals i d'habitatge".

Per aconseguir aquest objectiu, s'han plantejat tres resultats, que proposen 1) la denúncia de la violació de drets per part de les dones activistes, racialitzades i llegides com a dones musulmanes musulmanes, 2) el treball en xarxa i el suport entre dones, i 3) la generació i la posada en marxa de mecanismes i una narrativa mecanismes, així com una narrativa, per garantir la defensa dels drets de les dones, així com el desenvolupament d'alternatives de canvi per combatre i el desenvolupament d'alternatives de canvi per a combatre la construcció colonial, racista i islamòfoba de la blancor. blancor.

- ***Dones migrants, racialitzades i/o musulmanes i drets polítics a Catalunya: passat i present***

Informació tècnica

Finançador: Departament d'Igualtat i Feminismes - Generalitat de Catalunya

Dates: Juliol 2022 - Agost 2024

Informació del projecte

El projecte té com a objectiu promoure els drets polítics i d'incidència en els moviments socials i veïnals de dones activistes, migrants, racialitzades i/o llegides com a musulmanes per exercir el seu lideratge en la defensa dels drets polítics i activistes i d'una vida lliure de racisme, islamofòbia i masclisme. Per això, la Xarxa contra el Racisme i la Islamofòbia (XACIR) amb el lideratge de la ID proposa un projecte de 12 mesos que inclou accions en tres etapes:

Es parteix d'accions que permetin a les dones garantir l'accés als serveis bàsics i a la ciutadania que gestionen a través de l'entrellaçament entre dones diverses. A partir de les xarxes de cures ja existents, es proposa agrupar-les en una Xarxa de dones per a l'autocura i la generació de resistències que permeti l'acompanyament entre dones diverses (segons classe social, barri de residència, procedència, estatus migratori, diversitat sexual i /o afectiva, capacitats diverses, etc.) per produir sororitat i compartir recursos, cures i sabers diversos. A partir de l'equip de voluntaris de la xarxa i amb el suport de les 3 persones contractades pel projecte, es realitzarà un acompanyament per a la denúncia de la discriminació i el compliment dels drets a l'educació, el món laboral i l'habitatge. Per això, es proporcionarà acompanyament individualitzat, cursos, una beca econòmica i formació per millorar l'exercici dels drets i les vulneracions que pateix el col·lectiu de dones implicades en el projecte.

En concret, es realitzarà un acompanyament a l'administració en aquells casos en què es detectin vulneracions i actituds racistes i/o islamòfobes, i quedaran registrades aquestes discriminacions. Per produir la permeabilització de discursos entre dones diverses, mitjançant cursos de cuina impartits per dones migrants racialitzades i/o llegides com a musulmanes i oberts al públic, es buscarà iniciar un diàleg que permeti reduir l'alterització de les dones migrants, racialitzades i/o llegides com a musulmanes, les actituds racistes i/o islamòfobes i augmentar els llaços de sororitat. Per oferir possibles oportunitats laborals a les dones i donada l'alta demanda detectada, buscarem dones amb millors coneixements lingüístics per generar llocs de treball oferint cursos d'àrab i francès impartits per dones.

En una segona etapa, buscarem visibilitzar i donar suport al lideratge de les dones protagonistes perquè liderin processos de denúncia de les violacions que pateixen els drets polítics, la salut, l'educació, el dret a l'habitatge i una vida lliure de violència, i iniciïn processos de diàleg per promoure els canvis estructurals necessaris.

CONCLUSIÓ

En conclusió, aquest informe mostra l'alt nivell d'implicació a les nostres línies de treball i als nostres principals objectius. En aquest sentit, amb el nostre equip de treball, hem estat i som capaços de desenvolupar altres projectes que ens ajuden a treballar en les nostres prioritats.

En aquest informe també mostrem l'alta capacitat de generar xarxa en un àmbit local i internacional amb diversos contextos i la diversitat de perspectives que caracteritzen la nostra organització.

A més, mostrem la nostra capacitat de col·laboració amb diferents actors (tant privats com públics), entenent que és fonamental generar una xarxa sòlida entre població i institucions per lluitar contra les desigualtats.

INSTITUT DE LES DESIGUALTATS
Barcelona
coordinacio@institutdelesdesigualtats.com